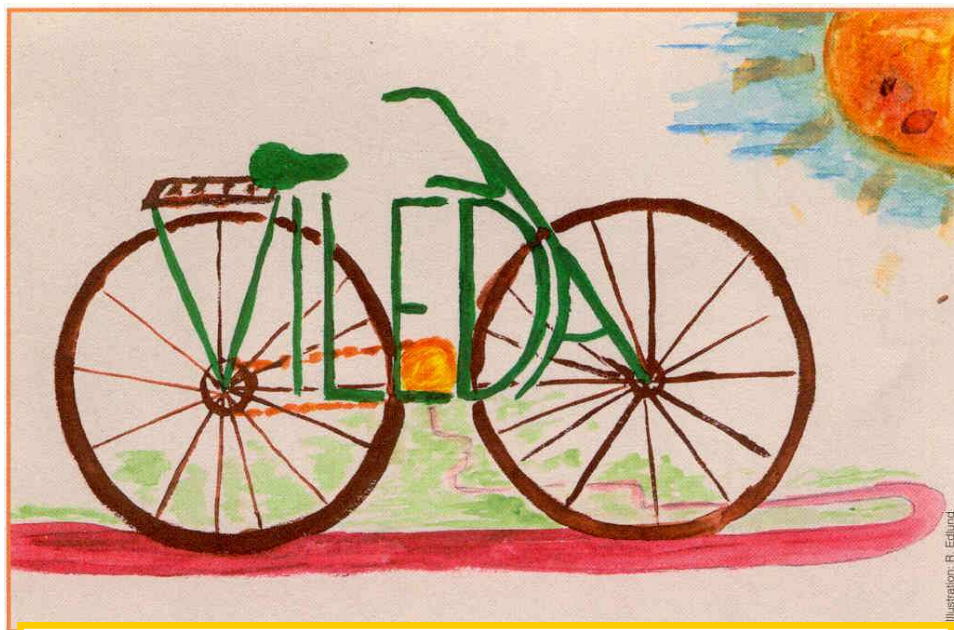

VILEDANYTT

Nr 2 , december 2011

God jul och Gott Nytt År
önskar vi alla våra läsare

Innehåll

Sid 2 Ledaren, Mats D.
Sid 3 Viledas framtid, Simon
Sid 4 Mindre alkohol, FMN
Sid 5 Korpberget
Sid 6 Skål för livet
Sid 7 MBU
Sid 8 Munin, Junis
Sid 9 Barn till missbrukare

Sid 10 Kris för sprutbyte. STRIDA
Sid 11 Kris, Subutex
Sid 12 MBU
Sid 13 MBU primärvård, nätdroger, Boj
Sid 14 Ljusmanifest, Vattenpipa
Sid 15 Seminarier, Enhöringen
Sid 16 Tack

ViledaNytt, Nätverkets Viledas medlemstidning, Nr 3/2009. Adress: c/o Föreningen Enhöringen, Ö:a Långgatan 37 C, 852 36 SUNDSVALL, Tel 0046+60-124003. E-post: karlpaulsson@swipnet.se. Redaktörer: Runa Forsman, Inger Paulsson och Oscar Gomez Denis. Ansvarig utgivare Mats Danielsson
Omslagsbild: Ronnv Edlunds cykel ViledaNytt utkommer med 2 – 4 nr per år

Ledare

Mats Danielsson

Bättre stämna i bäcken än i ån!

Polisen kan inte minska krogvåldet mer än marginellt. Det beror på den svenska dryckeskulturen och tillgången till alkohol. Nu koncentreras istället insatserna till att hålla brottsligheten på en "rimlig" nivå.

Det är Rikspolisstyrelsen som drar den slutsatsen i en ny rapport efter att ha inspekterat arbetet mot våld i offentlig miljö hos sex olika polismyndigheter.

Antalet anmälda våldsbrott i offentlig miljö har ökat med 45 procent de senaste tio åren. Samtidigt har antalet beviljade serveringstillstånd ökat med 70 procent på 20 år, och alkoholkonsumtionen bland unga stiger.

Granskningar av 120 förundersökningar om våld i offentlig miljö visar att våldet sker där nöjeslivet och alkoholkonsumtionen är utpräglad. Brotten begås allt som oftast av unga, berusade män.

– **När det gäller antalet anmälda** fall av våld på offentlig miljö har det ökat nationellt med 45 procent de senaste tio åren. Det kan bero på att det faktiskt sker fler brott, det kan bero på att man är mer benägen på att anmäla, eller det kan bero på att polisen oftare uppehåller sig i närheten av en krog, och att man då snabbt får tag på polisen.

I polisens uppdrag ingår att förebygga våldsbrott på offentlig miljö, men det är en svår uppgift. Att det blir allt lättare att få tag på alkohol, och att alkoholkonsumtionen stiger bland unga, gör att polisen nu menar att man inte kan bli av med krogvåldet, utan att man tvingas försöka hålla brottsligheten på en "rimlig" nivå.

– **Huvudkärnan är alkoholkonsumtionen.** Det polisen kan göra är att ingripa när det sker ett direkt lagbrott. Det vill säga ta bort alkoholen från ungdomar som inte har rätt att bära med sig alkohol och ingripa mot langare. Vi ska ha en hög närvaro på platser där vi av erfarenhet vet att det är mycket folk i rörelse, platser med många krogar, och där det kan bli bråk.

– Självklart är det tillåtet att dricka alkohol, men så länge vi har ett nöjesliv med hög alkoholkonsumtion kan inte krogvåldet raderas ut.

Sammanfattningsvis – fem faktorer för att nå bättre resultat vid bekämpning av våld i offentlig miljö

- Begränsa alkoholkonsumtionen
- Hög polisiär närvaro och synlighet på brottsintensiva platser
- Genomför initiala brottsutredande åtgärder på brottsplatsen
- Snabb fortsatt utredning i nära anslutning till händelsen
- Bearbeta uppslag i större utsträckning, jfr Brå:s rapporter 2007:12 och 2009:1

"Misshandel mellan obekanta – kan fler brott klaras upp?"

Vill påminna alla gående medborgare om att en reflexbricka hängande ut ur jackan kan rädda ditt liv. Vi bilförare har svårt att upptäcka gående inne i stans i allt motljus och regn, likaså ute på vägen där det inte finns gatulyse.

På med reflexen så möts vi här igen nästa gång

Trevlig vit julhelg!

Mats Danielsson

Vileda 15 år! Framtiden?

Till dig/er som är medlem i Nätverket Vileda.

1996 kom idén att försöka ena alla goda krafter till gemensam kamp mot droger och i början av -97 startade en lite trevande utveckling, men när många kreativa människor träffas, då föds många idéer och det resulterade i en stor drogmässa som hölls på Tonhallen i Sundsvall redan hösten 1998.

Sedan dess har mycket hänt - fler mässor, projekt och många aktiviteter har genomförts.

Vad tycker du/ni har varit bra med att vara medlem i Nätverket Vileda? Hur ser ni på nätverket i dag?

Vi i Arbetsutskottet har beslutat att börja året med att kontakta er medlemmar, för att bli höra oss för hur ni ser på framtiden för Nätverket Vileda. Frågeställningar kommer att finnas i nästa nummer av ViledaNytt, men sänd gärna spontana reaktioner redan nu.

För att uppmärksamma att Nätverket är 15 år, har vi resonerat om att genomföra några utåtriktade aktiviteter under året.

Notera redan nu fredagen den 2 mars, då vi beslutat att delta i Sundsvallspolisens "Utmaningen" som riktar sig till företag, föreningar och organisationer. Vår förhoppning är att många vill delta.

Samling på polishuset ca 21.00 - vi skickar ut mer information längre fram. Vilka vi kommer att utmana tillkännages av polisen senare.

Vecka 7 - för andra året uppmärksammas barn till missbrukare och psykiskt sjuka, under rubriken

Vart femte barn

Tillsammans med NBV, Junis, FMN och Sundsvalls kommun pågår planering av programmet.

Nätverket Viledas Arbetsutskott önskar

God Jul och Gott Nytt År

gm Anita Andersson

SIMON

Rapport

Under 2011 har föreningen SIMON riks haft ett par träffar . Den ena var en samling för oss aktiva och den andra en aktivitet för de unga Simon-medlemmarna. I maj anordnades den årliga Idékonferensen. Utredningen om missbrukarvården presenterades och vi fick analysera förslaget. Under hösten deltog vi även i ett seminarium om utredningen som anordnades av NBV och Vileda i Sundsvall.

Under våren 2012 ska SIMON riks ha förbundsstämma den 21 till 22 april. Innan dess skall SIMON Västernorrland - Medelpad ha sitt årsmöte. Datum meddelas i kommande nummer av Vileda Nytt.

En ungdomskonferens kommer också att anordnas av SIMON riks i Stockholm.

SIMON Medelpad har regelbundna träffar och Medlemsmöten varannan månad på Enhörningens lokal, Ö:a Långgatan 37 C, S-vall. Mailar datum.

Varje möte börjar kl 18:00.

Alla medlemmar och sympatisörer är

V Ä L K O M N A !

Oscar Gomez-Denis

Mobil 073 0209628

Mail : Oscar.cuba@sverige.nu

Minskad alkoholkonsumtion i Sverige

Nedgången berör hela Sverige men det finns fortfarande betydande regionala skillnader i alkoholkonsumtionen. Det visar siffror från aktuell årsrapport om svenska folkets alkoholvanor som ges ut vid Centrum för socialvetenskaplig alkohol- och drogforskning (SoRAD) vid Stockholms universitet.

År 2010 var alkoholkonsumtionen i Sverige 13 procent lägre än toppåret 2004. Nedgången beror främst på att införsel och smuggling har minskat samtidigt som Systembolaget ökar sin försäljning. Mycket tyder på att konsumtionen främst minskat bland yngre personer medan inga tecken på minskad konsumtion finns bland äldre.

- När införselkvoterna avskaffades 2004 och alkoholkonsumtionen i Sverige nådde rekordnivåer var det inte många som förutspådde den nedgång vi nu ser i våra data, säger Mats Ramstedt, alkoholforskare på SoRAD. Mekanismerna bakom konsumtionsutvecklingen tycks vara mer komplexa än vi trodde och det blir en viktig uppgift för alkoholforskningen att studera detta närmare.

Sett i ett lite längre tidsperspektiv ligger alkoholkonsumtionen i Sverige fortfarande på en relativt hög nivå, trots den aktuella nedgången menar Mats Ramstedt.

- Den uppgång som skedde från mitten av 1990-talet och fram till 2004 var exceptionellt kraftig och konsumtionen under 2010 är fortfarande 15 procent högre än vid mitten av 1990-talet.

Alkoholkonsumtionen varierar också mycket beroende på var man bor och i Stockholms län som har den högsta konsumtionen dricks drygt 30 procent mer alkohol än i Norrlandslänen som har den lägsta konsumtionen. Dessa regionala variationer speglar stora skillnader i såväl andel riskkonsumenter som andel som dricker alkohol överhuvudtaget.

/Fakta.argument.debatt www.sorad.su.se

Här kan du läsa mer

Referenser: 2) Folkhälsopolitisk rapport 2010. Folkhälsoinstitut. Rapport R 2010:16. 4) Missbruksutredningen. Missbruket, kunskapen, vården. SOU 2011:6. 5) Drogutveckling i Sverige 2010. Centraförbundet för alkohol och narkotikaupplysning 2010. Rapport nr 125. 8) Guttormsson U. Narkotikaprisutvecklingen i Sverige 1988-2009. CAN. Rapport nr 121.
Läst i Läkartidningen nr 45/ 2011

Riksförbundet

Föräldraföreningen mot narkotika

Föräldraföreningen Mot Narkotika är en ideell, religiöst och partipolitiskt obunden länorganisation, vars huvudsakliga verksamhet i första hand riktar sig till anhöriga - föräldrar, syskon och kamrater. Vi förebygger genom information, föräldrasamverkan, kurser och direkta insatser i barnens närmiljö.

FMN:s målsättning är att bekämpa missbruk och förbättring för alla som berörs av denna problematik.

Verksamheten startades i Stockholm 1968 och finns nu på ett 50-tal orter i Sverige.

I Sundsvall har föreningen funnits sedan mitten av 1980-talet och har nu ca 30 medlemmar, där några av oss är utbildade rådgivare som stöd till alla anhöriga som lider av att någon nära missbrukar narkotika. Vi ingår i nätverket Vileda som en av alla föreningar med syfte att bekämpa droger i samhället.

Kontaktpersoner:

Aina Skoglund och Malin Mårtensson

Telefon och Jourtelefon 073-849 40 14

Smultronstället
för tillfrisknande
missbrukare

Humanekologisk helhetsyn,
medicinfri behandling med
tolvstegsinriktning och separat
mans- och kvinnobehandling

KORPBERGET VÄNDER SIG TILL

Alkoholister, narkomaner, tablettberoende,
kriminella, sexmissbrukare,
anhöriga, medberoende, "vuxna barn"

SOM VILL FÖRÄNDRA SITT LIV

Korpbergets vårdkedja:

För kvinnor:

- Primärbehandling 6v - 6mån.

Kvinnobehandlingen är förlagd till helt egna lokaler en bit ifrån annan verksamhet men med samma tillgång till hela Korpbergets professionella resurs.

För män:

- Primärbehandling 6 v.
- Förlängd behandling 6 v.
- Halvvägshus UMS 3 - 6 mån.

Vi har även utvecklat följande **special-veckor** på vardera 5 dagar:

- Familjeveckor
- Vuxna Barnveckor
- Krimveckor 1 & 2 i kvinno- resp. mansgrupper
- Lust & Förlust. För personer med sex- och kärleksmissbruk
- Relationsveckor - För kvinnor resp män i misshandelsrelationer

Korpberget, 872 93 LUNDE

0612 718280

info@korpberget.se

www.korpberget.s

Skål för livet - en vecka om hälsa, livsstil & demokrati

För andra året i rad genomförde NBV Mittsverige i samarbete med sina medlems- och samverkande organisationer en temavecka om hälsa, livsstil och demokrati. NBV passade också på att fira sitt 40-årsjubileum den 21 september i Sundsvall med föredrag och tårta. Totalt under veckan räknade vi med ca 500 besökare på arrangemangen i Sundsvall och Timrå kommuner och till det uppskattningsvis ett ytterligare hundratal i resten av länet.

Barnkonventionen

Programmet inleddes måndag 19 september med en temadag på Åkersviksskolan om demokrati och ungas rätt till inflytande enl barnkonventionen. Maja Frankel hade bjudits in som föreläsare och ca 250 gymnasieungdomar var samlade för att lyssna till Majas föreläsning. Förutom dessa ungdomar fanns också ett antal politiker från olika nämnder inom Sundsvalls kommun som ville lyssna och lära mer om hur man kan involvera ungdomar mer i det kommunala arbetet. Ett spännande seminarium som gav många nya tankar kring ungdomsinflytande.

Livstidsfången Annika Östbergs öde har intresserat många människor och genom ett samarbete med Teater Magnolia i Stockholm och skådespelerskan Marga Pettersson genomfördes en mindre turné i länet med föreställningen om Annika Östberg. Drogera var en starkt bidragande orsak till att Annika hamnade i fängelse. Föreställningen bygger på en brevväxling mellan Marga Pettersson och Annika Östberg under ett antal år, så efter föreställning kunde publiken ställa frågor till Marga kring Annikas liv och vad som bl a hände under fängelsetiden i USA. Det blev spännande dialoger på många ställen. Föreställningen spelades i Örnsköldsvik, Kramfors och Sundsvall.

Maja Frankel föreläste 19/9 i Sundsvall om Ungas rätt till inflytande enl Barnkonventionen och om unga som en resurs för kommunen.

Missbruk och beroende

Flera av seminarierna under veckan handlade naturligtvis om missbruk och beroende. Utredaren Gerhard Larsson besökte Kulturmagasinet den 19 september för att diskutera och informera om Statens Missbruksutredning i samverkan med Nätverket Vileda och den 21 september arrangerades en föreläsning med KRIS kring droger, livsstil och kriminalitet, som var uppskattat. Droger på nätet är ett stort samhällsproblem och vid ett välbesökt seminarium 22 september tillsammans med Ungdomspolisens och Tullen i Sundsvall informerades om detta ämne. Här behövs mer kunskap i skolan, hos föräldrar men också hos ungdomarna själva.

Den 7:e november kommer NBV tillsammans med samverkande organisationer att göra en utvärdering av veckan och besluta om en ev fortsättning nästa år 2012.

/Gun Barkander, konsulent NBV Mittsveriges Sundsvallskontor

Skål för livet

Livlig diskussion om missbruksutredningen

Under en vecka genomfördes Skål för livet med olika aktiviteter i NBVs regi. Ett av de mest intressanta och mest besökta evenemangen var regeringens utredare Gerhard Larsson, som besökte Sundsvall och Kulturmagasinet den 19 september för att berätta om den nya missbruksutredningen som han tänker presentera för riksdagen. Denna föreläsning hade lockat stora skaror av människor från flera föreningar, bland annat KRIS, Kriminellas Revansch I Samhället, som hade tryckt upp reklam och broschyrer där man propagerade mot sprututbyte och subutexbehandling. Man delade bland annat ut en karta med fyra minttabletter som skulle motsvara lika mycket som man fick av subutex varje dag av staten.

Missbruksutredningen innehöll kontroversiella förslag med bland annat vårdgaranti för missbruksbehandling, att landstinget ska ha behandlingsansvar istället för kommunen, sprututbyte samt läkemedelsbehandling för alkohol- och narkotikaberoende. I utredningen föreslås att fler ska få ersättningspreparat som Subutex och Metadon och att minimiåldern ska sänkas till 20 år. Och det var just det sistnämnda som fick nästan all uppmärksamhet då behandlingsassistenter från olika behandlingshem och missbrukare som var medlemmar i KRIS pressade den förre landshövdingen i Västernorrland hårt i frågan. Man menade bland annat att det innebar att väldigt unga missbrukare hamnade i ett livslångt beroende av droger istället för att få hjälp att bli drogfria och att en drog byttes mot en annan i hjälpen att bli fri från droger!

"Ingen annanstans har just den frågan varit så omdebatterad", var till slut Gerhard Larssons kommentar i frågan under frågestunden.

Totalt sett var det en trevlig kväll som bjöd på mycket intressant information och diskussion och där debatten rörde om i grytan och var väldigt livlig från publiken.

/ Jörgen Stafrin

ANHÖRIGCENTRUM

Anhörigcentrum finns på Skepparegatan 5 B (Parkeringshuset vid Selångersån).

Det drivs av socialtjänsten i samarbete med frivilliga organisationer.

Vi är 6 anställda inom kommunen: en områdeschef, tre som arbetar mot äldreomsorg, en som riktar sig mot omsorg av funktionshindrade samt en person som arbetar mot individ och familjeomsorg/socialpsykiatri

Målet med verksamheten är att ge råd och stöd i rollen som anhörig eller närstående via telefonrådgivning.

Men det kan också ske som enskilda samtal eller samtal med anhörigrupper. Det går bra att bara komma förbi för att ta en kopp kaffe och prata en stund.

NÄR HAR VI ÖPPET?

Måndag, tisdag, torsdag kl 11 - 13 och 13 - 16

Onsdag, fredag kl 11.00-13.00

Frivilliga organisationer och volontärer finns då på plats
Om ni har frågor, vänd Er till anhörigsamordnaren

Lena Elfving,

Telefon: 060-191915, 060-177475

Mobiltelefon:070-1916246

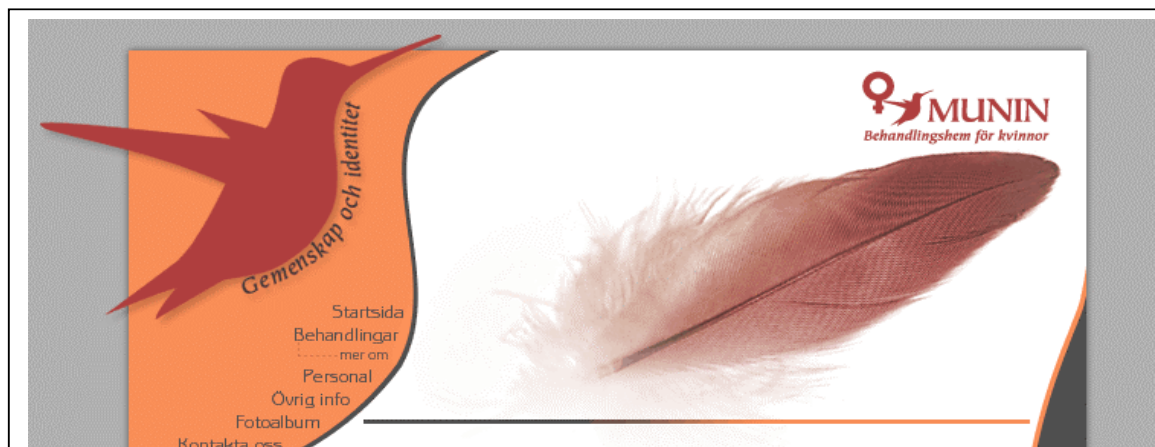

Temaeftermiddag

varje onsdag hos oss mellan

kl **13.00-15.00**

då vi bjuder in olika
föreläsare och underhållare

Behöver Du hjälp? Vill Du ge Dig själv chansen till ett nytt liv?

Här finns behandlingscentrum för kvinnor i Västernorrlands län

Kvinnohemmet Munin har funnits sedan 1991 och bedriver behandling för kvinnor med kemiskt beroende. Munin ägs av Serenity AB och drivs av Lars och Gunilla Sandén-Warg. Behandlingen bedrivs utifrån 12-stepsprogrammets verktyg och principer, med inslag av miljöterapeutiska och beteendeterapeutiska metoder.

Genom åren har verksamheten utvecklats till en **vårdkedja** av primärbehandling, fördjupad behandling och utslussvård.

Vårt behandlingsprogram är helt baserat på kvinnors problematik och deras könsspecifika behov. Vi har också kvalitetssäkrat verksamheten på olika sätt. Från att utöka lokalerna, anställt dygnet-runt-personal, till att omorganisera det teoretiska innehållet. De senaste åren syns en trend av att våra klienter blir yngre och yngre. De flesta som kommer till Munin är mellan 18-25 år och denna trend ser ut att fortsätta.

Därför är vi noga med att fylla upp vårt program med olika inslag som passar ungdomar.

Vem ska jag tala med: Gunilla Sandén Telefon: 0612 / 103 23

NYKTERHETSRORELSENS BILDNINGSVERSAMHET

NTOs Juniorförbund, Junis, står för en verksamhet där barn kan vara barn. Vår breda verksamhet riktar sig till barn i åldrarna 7-14 år. I vår organisation värnar vi om drogfrihet, demokrati, förståelsen av att komma från olika kulturer och vara en bra kompis för varandra bl.a. genom att undvika mobbing.
Kontaktperson i Medelpad:

Mats Löow, Juniskonsulent 076- 135 85 86

mats.loow@junis.org www.junis.org

IOGT-NTOs Juniorförbund

Barn i missbruksfamiljer

Under årens lopp har Föreningen Enhörningen ordnat många seminarier om barn som levat under svåra förhållanden i dysfunktionella familjer. Fenomenet är tyvärr inte nytt men de drabbade har haft små möjligheter att bli hörda.

Trots bedrövliga förhållanden som vanligtvis knäcker unga människor, finns det nu barn som växt upp och är fast beslutna att berätta om sina upplevelser. Det finns också människor som prövat att själva i unga år dricka sig till en alkoholism och sedan vill berätta för andra..

I senaste numret av Accent ägnas ett reportage åt **Cissi Wallin**, programledare , bloggare och krönikör.

”Halva mediastockholm är alkisar” Hon ifrågasätter alkoholnormen. Den som säger att storhelger, skolavslutningar och semestrar måste upplevas med alkohol. Att inte dricka på en fest är ju ”inte normalt”. Då kommer frågorna varför man inte dricker. Är du sjuk? Kör du bil ? eller liknande. Däremot är man näsvis om man ställer frågan. Varför dricker du?

Maskrosbarn är en ideell förening som stöder ungdomar som har missbrukande eller psykiskt sjuka föräldrar.

Therese Erikssons mamma var både psykiskt sjuk och alkoholist. Fram till 11-års ålder var livet OK, men sedan fick Therese lov att ta allt större ansvar för sin mamma. När mamman akut fick föras till sjukhus, lade hon skulden på sig själv: - Varför var jag så självisk att jag gjorde läxor i stället för att kolla mamma?

I gymnasiet hittade hon en kompis som hade liknande erfarenhet. De genomförde ett projektarbete som gick ut på att berätta för skolklasser hur livet kunde vara.

Nu ordnar de sommarläger i Hälsingland och besöker skolor.

Therese belönades med Blå Bandets opinionsbildarpris för 2011.

DN den 17 dec innehåller ett reportage om Olivia Trygg. Hennes pappa söp ihjäl sig. Nu arbetar hon med att informera barn och ungdomar om alkoholism och hur det påverkar familjen. Inför julen har hon släppt en barnbok för att hjälpa barn med alkoholiserade föräldrar. Familjen har startat en stiftelse som ägnar sig åt att föreläsa i skolor. Barnboken försöker hon få ut till alla ställen där barn vistas. En missbrukande förälder kommer nämligen inte att köpa den till sina barn. Många i familjens omgivning trodde inte att pappan kunde vara alkoholist: Han som var så framgångsrik, snygg och elegant! I välbärgade miljöer är det lättare att dölja ett kraftigt missbruk.

Som Anita Andersson redan nämnt, på sid 3, kommer NBV att ha barn i missbrukarfamiljer som tema för 2012 . Start blir vecka 7 då rubriken är Vart femte barn. Kontakt har tagits med bl a kommunens ansvariga för stödgrupperna, KRIS och FMN.

/RF

Ännu inget sprutbyte i Stockholm!

För snart ett år sedan fattade kommunfullmäktige i Stockholm beslutet att tillåta sprutbyten för injicerande narkomaner, men än har inget hänt.

Problemet är att ingen vill släppa till en lokal. Det behövs 100 – 200 kvm, inget dagis ska ligga i närheten och helst inte något bostadsområde. Park är inte heller bra. Sen finns också kravet att lokalen ska ligga centralt. På grund av det stora sjukhusbygget, Karolinska, och de omflyttningar som ska göras, finns det inget sjukhus som vill låna ut några rum..

Indirekt kan det bli så att verkligheten sätter sig på tvären, när ett illa berett ärende ska verkställas.

Sprutbyten finns i hela EU utom i Grekland och Sverige, om man bortser från Malmö och Lund. Antalet personer som dagligen injicerar narkotika beräknas i Stockholms län vara ca 9000.

Källa: DN 30 nov 2011

STRIDA i kampen mot olagliga Internetdroger

STRIDA är ett samarbetsprojekt mellan Karolinska universitetslaboratoriet och Giftinformationscentralen. Det är ett nationellt projekt för övervakning av Internetdroger. Bokstäverna står för Samverkansprojekt kring Toxicitetsutredning och Riskbedömning av InternetDroger baserat på laboratorieAnalyser”.

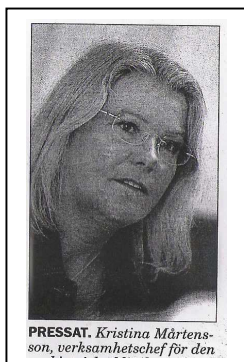
Internetdroger är ett stort och växande problem. Projektet har bland annat lett till en ny analysmetodik som kan påvisa ett stort antal substanser i urin- och blodprov.

Internetdroger (>>designer drugs, smart drugs, legal highs <<) är ett relativt nytt fenomen som på senare år fått stor uppmärksamhet i massmedierna. Orsaken är upprepade förgiftningar med allvarliga medicinska komplikationer, varav flera med dödlig utgång.

Med Internetdroger avses syntetiska eller växtbaserade substanser som uppvisar psykoaktiva effekter, men som i många fall inte omfattas av en juridisk klassificering som narkotika eller hälsofarlig vara. Följaktligen kan de saluföras öppet genom Internethandel som lagligt alternativ till illegala droger, eller i form av produkter som badsalt och växtnäring, och når därmed en bredare kundkrets än de illegala drogerna. Vid en webbundersökning som utfördes av Europeiska centrumet för kontroll av narkotika och narkotikamissbruk i början av 2010 identifierades 136 återförsäljare av Internetdroger, och under året anmäldes fler än 40 nya substanser.

Genom STRIDA finns idag tillgång till aktuell information om vilka droger som förekommer och associerade toxiska symtom. Den nyutvecklade analysmetodiken gör det möjligt att påvisa ett stort antal substanser i urin- och blodprov, något som tidigare inte varit möjligt. En viktig lärdom av dessa analyser är att intag av syntetiska kannabinoider (Spice) och fenazepam endast svårtligen kan påvisas i urinprov medan det går lättare i blod (serum).

Läst i Natur tidskrift /Oscar

PRESSAT. Kristina Mårtensson, verksamhetschef för den

KRIS I SUBUTEXPROGRAMMET!

Kristina Mårtensson är verksamhetschef för den psykiatriska kliniken vid länssjukhuset i Sundsvall. Enligt en intervju i Dagbladet den 6 dec säger hon: **Inga nya patienter kan tas in i programmet efter nyår!**

Avdelningen har resurser för 40 patienter men har 120 i dag! Vården är en substitutionsbehandling, dvs patienterna får en ersättningsdrog som minskar det akuta suget efter t ex heroin. De ställs in på livslång medicinering. Egentlig behandling för att bli drogfri förekommer inte!

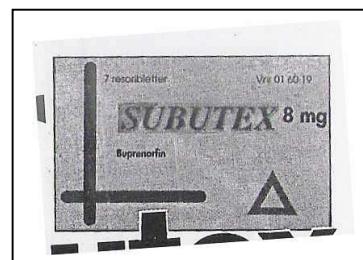
Kostnaderna delas 50/50 mellan Landstinget och kommunerna i länet. Samarbetsavtalet upphör vid årsskiftet och det finns inte något nytt. Alltså en nedskärning till hälften!

"Det krävs ett samlat grepp och ökade resurser om vi ska kunna erbjuda en anständig vård för missbrukare" anser Mårtensson

Då är det inte förvånande att patientantalet bara ökar.

De blir kvar som drogberoende i stället för att få en rehabilitering som kan ge dem ett drogfritt liv.

/RF

Hur ska primärvården möta missbruksutredningens (MBU) förslag?

En debattartikel i Läkartidningen författad av Sven Wåhlin, distriktsläkare, expert i alkohol- och drogprevention och Sven Andréasson, överläkare, Beroendecentrum i Stockholm

Alkoholproblematik bör enligt missbruksutredningen betraktas som alla andra sjukdomar, såväl somatiska som psykiska. Förändringen kräver eftertanke och måste ske i nära samarbete med primärvårdens professioner.

■ **Missbruksutredningen Bättre insatser vid missbruk och beroende. Individ, kunskapen och ansvaret. SOU 2011:35** <http://www.regeringen.se/sb/d/14017/a/167105/>

MBU konstaterar att missbruk i allt högre grad betraktas som ett sjukdomstillstånd och att allt fler medicinska behandlingar har utvecklats. *Alkoholberoende är också en folksjukdom med prevalens likartad den för diabetes, men med en sjukdomsburda som är mer än dubbelt så stor* (World Health Organization. The World Health Report 2002. Reducing risks, promoting healthy life. Geneva: World Health Organization; 2002) (social problematik oräknad)!

Detta är några av utredningens argument för att landstingen och inte kommunerna bör ha huvudansvar för behandlingen, men att kommunerna ska behålla bl a socialt stöd. Förslaget får stöd i Temo-undersökningar som visar att medborgarna helst söker hälso- och sjukvården och inte socialkontoret för att få råd om alkohol (Ny utvecklingsenhet för beroendevården i Stockholms län. Redovisning av kartläggning och förslag. Rapport 2010. Centrum för psykiatriforskning, Stockholms läns landsting.). Går förslaget igenom lär det främst bli primärvården som får möta upp.

En del fall av alkoholberoende är komplexa med psykiatrisk samsjuklighet och social problematik. Dessa personer söker sjukvården i stor utsträckning och formar tyvärr alltför ofta vår bild av vad alkoholberoende är. Dessa är dock en liten minoritet och bör skötas av psykiatrin även fortsättningsvis, vid behov i samverkan med kommunen.

I andra ändan av spektret finns den stora gruppen med en lättare alkoholproblematik som inte ofta kommer i kontakt med hälso- och sjukvården. De kan uppfylla några av de diagnostiska kriterierna i ICD-10 för skadligt bruk eller beroende. De arbetar i samma utsträckning som andra, identifierar sig inte som alkoholister, men kan tillstå för sig själva att de dricker för mycket. Kanske märker de att de tål mer än tidigare, att de ofta dricker mer än de tänkt sig och att alkoholen tar stor plats i deras liv.

Därmed har tre kriterier för alkoholberoende uppfyllts, och en beroendediagnos föreligger. Personen kan mycket väl få hjälp och stöd inom primärvården, och får det i stor utsträckning redan i dag. Inte sällan används termen riskbruk, även om personen uppfyller diagnoskriterier för skadligt bruk eller beroende.

Hur ska detta gå till?

- **Resurser måste tillföras.** Många av dagens behandlare inom kommunerna bör ha en självklar plats i primärvården, på samma sätt som numera kuratorer och psykologer. Sjuksköterskor och distriktsläkare behöver definitivt bli fler för att möta kraven.
- **Kunskap behöver tillföras.** En erfarenhet från riskbruksprojektet (Folkhälsoinstitutet) är att vi generellt i vården har behov av mer kunskap om hur alkohol kan bidra till olika sjukdomar. Det riskerar att uppfattas som moralkakor om vi inte själva förstår och tydligt kan förklara för patienten på vilket sätt även en »normal« alkoholkonsumtion kan försämra en sjukdom. Ofta saknas förståelse för hur stor den individuella variationen är. Inte alla får förhöjt blodtryck eller försämrad psoriasis av alkohol. Samtalskonsten är här lika viktig som faktakunskapen.
- **Behandlingar behöver stärkas.** Ett enstaka kort samtal om alkohol har väl styrkta effekter på konsumtionen i minst två år. Feedback med laboratorieprov är effektivt. Det behöver heller inte vara

svårt för primärvårdens sjuksköterskor eller läkare att ge en mer systematisk rådgivning. För närvarande utvecklas en KBT-baserad behandlingsmodell för primärvård på mottagningen »Riddargatan 1« i Stockholm. Den består av fyra besök à 15 minuter och »hemläxor«. Läkemedel mot alkohol sug är också underanvända.

- **Hälsofrämjandet behöver stärkas.** Hälsofrämjande innebär en patientcentrering, där patientens hälsoupplevelse är i centrum, inte samhällets krav på friskare befolkning. Detta behöver inte stå i motsättning, men kan göra det och riskerar då att upplevas som en storebrorsmentalitet. Att erbjuda hälsosamtal och hälsotest är dock inte detsamma som en uppifrån påbjuden allmän screening.
- **Patientrollen behöver stärkas.** Alla vill inte ha hjälp av landstinget eller ens ändra sina vanor. Levnadsvanor är ingen sjukdom. Men hur ska patienten kunna göra ett medvetet val utan kunskap? Kunskap om alkoholkonsumtionens risker och konsekvenser behövs. Till stor del är detta en angelägenhet för folkhälsopolitiken och Folkhälsoinstitutet. Webbaserade lösningar har här en plats, exempelvis <<http://www.alkoholhjalpen.se>>. Men vi i professionen kan inte stå utanför, utan bör ha kompetens att ge vår patient det beslutsstöd hon/han efterfrågar.

Alkoholproblematik bör enligt missbruksutredningens betraktas som alla andra sjukdomar, såväl somatiska som psykiska, där den största volymen hanteras inom primärvård och de komplicerade fallen inom specialistvården. Man kan tycka att det sannerligen är på tiden att denna folksjukdom inte särbehandlas! Och att medborgarna får hjälpen där de vill ha den och inte hänvisas till socialkontoret. Men förändringen kräver en hel del eftertanke och måste ske i nära samarbete med primärvårdens professioner.

Potentiella bindningar eller jävsförhållanden: Inga uppgivna. (Läst i Läkartidningen, 2011/05/18)

Nu kan polisen ta nätdroger i beslag

En ny lag har införts som ska göra det lättare att få stopp på så kallade internetdroger.

Från och med 1 april kan polis och tull beslagta och förstöra droger som ännu inte narkotikaklassats om det kan antas att de kommer att klassas som narkotika eller hälsofarlig vara.

Efter att ett preparat beslagtagits är det en åklagare som ska avgöra om preparatet ska förstöras. Statens Folkhälsoinstitut och Läkemedelsverket ska lämna ett yttrande om åklagare begär det. Det ska vara troligt att drogen kommer att klassas som narkotika eller hälsofarlig vara för att den ska kunna förstöras.

Försäljning och hanteringen av de icke-narkotikaklassade drogerna kommer även fortsättningsvis att vara laglig

Läst i Riksdags nytt

Brottsofferjouren Sundsvall-Medelpad

behöver fler frivilliga till föreningen

Vi gör en enorm insats för alla brottsoffer i området. Du behövs också för att vi ska räcka till för utsatta människor som behöver hjälp. Kontakta Ingrid Wennberg, tel 060-19 22 77 ingrid.wennberg@sundsvall.se

Narkotikaoffer år 2011 hedras med en

LJUSMANIFESTATION

Tisdagen den 1 november tändes 70 st marschaller på Stora torget för att hedra dem som omkommit på grund av narkotika under detta år. Marschallerna placerades ut så att de bildade två sammanflätade hjärtan

Kvällens värdar för denna tradition var DUNK, Vileda, IOGT-NTO, KRIS och FMN. Man räknade över 80 personer som deltog i manifestationen. En av de närvarande var Mikael Lundberg från KRIS som berättade att i oktober månad hade två av hans kompisar gått bort på grund av narkotikamissbruket.

Vi hörde ordföranden för VERDANDI berätta om föreningens kamp mot droger i Västernorrland. Och efteråt fick vi lyssna på en uruguayansk spelman och sångare Jamandu som spelade och sjöng om kampen i Latinamerika. Dessförinnan hade vi anslutit oss till en tyst minut för att hedra alla som hade dött p grund av missbruket av droger. Maria Åström från DUNK var samordnare för hela arrangemanget. /Oscar

Vattenpiprökning kan ge allvarlig kolmonoxidförgiftning

Att röka vattenpipa är en många hundra år gammal tradition i Mellanöstern och allt vanligare bland västvärldens ungdomar. Tobaken som används är oftast melasstobak smaksatt med olika fruktaromater, tex äpple, alternativt med andra smakämnen som kanel, salmiak eller ingefära.

En utbredd missuppfattning är att vattnet i rökdonet renar röken och därmed gör den tämligen ofarlig. Giftinformationscentralen har under år 2010 vid två olika tillfällen konsulterats på grund av allvarlig kolmonoxidförgiftning som orsakats av vattenpiprökning.

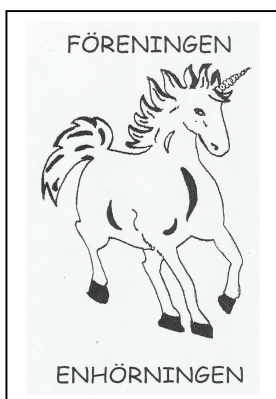
Läkartidningen presenterar i Nr 26-28 två fall och diskuterar mekanismerna bakom förgiftningen och den optimala behandlingen. Här visas det ena fallet:

En 28-årig frisk man hade för vana att då och då röka vattenpipa på in balkong. Denna gång rökte han dock utomhus hos en god vän. Efter rökningen kände han sig yr och kall och blev kort därefter medvetslös. Under den akuta transporten till sjukhus vaknade han successivt upp. På akuten en knapp timme senare var han slö, rödögd och klagade på huvudvärk, och man noterade att han var oförmögen att lyfta sina armar och ben. Patienten erhöll omedelbart syrgasbehandling via mask, och en arteriell blodgasanalys visade ett COHb- (karboxihemoglobin) värde på 32 procent. Patienten behandlades därefter med syrgas i tryckkammare i tre omgångar och var symtomfri då han skrevs ut två dagar senare.

En missuppfattning är att tobaksröken från en vattenpipa renas från skadliga ämnen och fasta partiklar när den passerar vattnet. Det är dock visat att halten av kolmonoxid liksom av andra hälsofarliga ämnen och partiklar kan vara högre i vattenpiprök än i cigarettök. Orsaken till detta anses vara en ofullständig förbränning av tobak och glödande kol, som i sin tur beror på låg förbränningstemperatur och långsamt luftflöde. Läst i Läkartidningen nr 26-28 2011 Vol 108 /Oscar

SEMINARIUM den 18 okt 2011 om CANNABIS

Kan det vara en ofarlig drog?

Seminariet var anordnat av ENHÖRNINGEN och samlade 97 deltagare för att i Elim-kyrkan höra på Leg. psykologen och docenten i psykologi Thomas Lundqvist från Rådgivningsbyrån i narkotikafrågor i region Skåne. Han delade upp seminariet i fyra avsnitt:

Cannabisbruk i 4 olika stadier

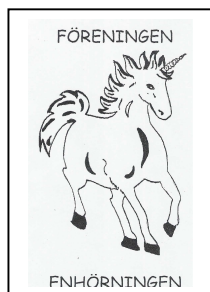
En nybörjare provar drogen 1 – 4 gånger. Sedan kan man vara fast i ett ganska stabilt bruk 4 – 6 gånger i månaden, men efter 3 år har de flesta slutat med drogen..

Tonårshjärnans känslighet för Cannabis och Cannabis inverkan på de tankefunktioner vi använder i vardagen.

Cannabis har en mycket stark personlighetsförändrande verkan och de som inte före 22 års ålder fått psykologisk hjälp sitter fast i ett beteende som är svårt att ändra. Tonåringar som inte hittat sin identitet, stannar i sin psykiska utveckling därför att missbruket avskärmar dem från både känslor och tankeverksamhet.

Behandlingar Thomas har ägnat sin forskning åt kognitiv neuropsykologi, dvs hur cannabisens påverkan av tankeförmågan ska kunna kompenseras av behandlaren.

Oscar Gomez

INBJUDAN till seminarium den 7 febr DROGER PÅ ARBETSPLATSEN

Hur kommer det att se ut i framtiden?

tisdag 7 febr 2012 kl 10.25-16.00, kaffe kl 10 och 14.30

Plats: Pingstkyrkan i Sundsvall Rådhusgatan 37

Föreläsare: Jessica Rosengren, Göteborg, beteendevetare som arbetat på ALNA, Gbg
Lars Hansson, Helsingborg, Tullverkets nationella specialist på narkotika, dopning,
vissa hälsofarliga varor samt läkemedel

Innehåll i föreläsningen:

Preparatfakta om nya Internetdroger
Ny lagstiftning om narkotika och andra substanser
Drogmissbruk på arbetsplatsen. Hur upptäcker vi det?
Hur arbetar vi förebyggande på jobbet?
Vilka verktyg har man som chef/skyddsombud/HR/kollega?

VÄLKOMMEN MED ANMÄLAN !

Deltagaravgift: 500/- person Vi bjuder på kaffe och smörgås
Anmälan till föreningen
Enhörningen Östra Långgatan
37C 852 36 Sundsvall
tel: 060-12 40 03. E-post
karlpaulsson@bredband.net

Följande organisationer ingår i nätverket VILEDA:

Anhörigcenter Brottsofferföreningen Brottsofferjouren Centerpartiet Centrumgården Timrå Enhörningen FMN Sundsvall/Timrå FMN Ånge FMN Örnsköldsvik Föräldraprojektet Harvest Rekords Hälsöfrämjandet Ingers ide och utveckling IOGT-NTO Jarlaborg IOGT-NTO Medelpad IOGT-NTO Örnsköldsvik Jobbcenter JUNIS inom IOGT-NTO Kamratkedjan Västernorrland KFUK:s Gästhem 1 Alnö	KFUK:s Gästhem 1 Alnö KOMVUX Korpbergets Behandlingscenter ab KRIS Landstingets Folkhälsa Landstingets Folkhälsoutsjott Leromeeting Lion Club Skvadern LP-kontakten Mittnorden Matfors skola Medborgarskolan MHF-Ungdom Miljöpartiet de Gröna Moderaterna MUNIN NBV Nej till EU Norra Förlaget Nätverket Vileda	Pingstkyrkan, Blå Bandet RIA Stadsmission RSMH Sundsvall Röda Korset Sadaka SIMON Medelpad och Västernorrland Skandia – Idéer för Livet Slink Inn Socialdemokraterna i Timrå Studiefrämjandet Studieförbundet Bilda Studieförbundet Vuxenskolan Sundsvalls Gustav Adolfs Sundsvall Gymnasiesärskola Sundsvalls kommun Sundsvall nya öppenvård Tullverket Villa Vägen Ut Vänsterpartiet, S-vall.
--	---	--

ETT STORT TACK!

Vi vill från Nätverket Vileda tacka alla som bidragit med en ”administrationsavgift”. Det är värdefullt för att vi även i fortsättningen ska kunna arrangera Vileda möten, göra utskick och mycket annat som behöver göras i kampen mot drogerna. Än en gång ”TACK!”

KOM IHÅG!

Skicka information om era arrangemang av olika slag till info@natverketvileda.se

Vi sprider det vidare via nätverkets maillista och/eller Viledanytt. Lämna uppgift om nuvarande kontaktperson så kan vi lättare få in artiklar till tidningen. Kontakta oscar.gomez@natverketvileda.se

ANNONSERA I VILEDANYTT!

**Vi tar in annonser till följande priser:
Helsida 600 kr, halvsida 300 kr, kvartssida 150 kr.
(Medlemmarna i Nätverket Vileda betalar bara halva priset).
Nya medlemmar och nystartade företag inom Nätverket Vileda erbjuds en ¼ - sida gratis vid första annonseringstillfället.**

**TACK
till alla våra annonsörer!**